

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer in stane za Kranj 4 K., po pošti za celo leto 4 K., za pol leta 2 K., za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Mesečna priloga
„Slovenski Tehnik“

Inserati se računajo za celo stran 50 K., za pol strani 30 K., za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvu naj se blagovoljijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, urednistvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Politični del.

□□□□□

Škof v stiski.

Ljubljanski škof Jeglič jo je temeljito zavozil. Mož je na eni strani domisljiv in fanatičen, na drugi strani neveden in neolikan. To daje njegovi bojevitosti oduren značaj in to je glavni vzrok, da si je nakopal v svoji lastni škofiji največje sovraštvo.

Na drugem mestu omenjeno velikansko naspotje, ki je nastalo med ljubljanskim škofom in med 2500 češkimi duhovniki, ki so bili člani česke »Jednote«. Škof Jeglič je bil česke duhovnike v svojem uradnem listu obsul s celo vrsto težkih dolžitev, napadel jih je, kakor navadno napada slovenske naprednjake, grdo, žaljivo in — lažljivo.

Odgovor ni izostal. Češki duhovniki pač niso tako prizanesljivi in krotki kakor slovenski naprednjaki. Nastopili so odločno proti ljubljanskemu škofu in ga javno postavili na laž. Zgodilo se je to najprej v »Korrespondenzblattu« za avstrijske duhovnike in potem na burnem shodu, ki so ga imeli ti duhovniki pred kratkim, na katerem so, kakor smo dosti natančno poročali, vzeli v pretres dolžitve škofa Jegliča in jih razkrinkali kot grde laži in nizkotna obrekovanja.

Viharno je bilo to zborovanje čeških duhovnikov in vzbudilo je silno senzacijo po celi Evropi. Celo »Čech«, glasilo čeških škofov, je priznal, da je bil tega viharja kriv ljubljanski škof Jeglič, ker je, kakor pravi omenjeni list, česke duhovnike krivično postavil na sramotni oder.

Ni pa ostalo samo pri rečenem protestu. Češki duhovniki so šli dalje. Sklenili so, zahtevati zadoščenja. Češki duhovniki se ne dajo žaliti na časti in na svojem poštenju. V svrhu, da dobe zadoščenje, so storili dva koraka. Predsedstvo »Jed-

note« za brnsko škofijo je poslalo škofu Jegliču obsirno spomenico, v kateri dokazuje, da je škof Jeglič češkimi duhovnikom kradel čast in zahteva, da mora to v svojem uradnem listu slovesno preklicati. Duhovniki drugih čeških škofij pa niso zadovoljni s takim zadoščenjem, ker je premajhno. 300 duhovnikov je vložilo pritožbo na papeža, v kateri pojasnjujejo, da jim je škof Jeglič storil nečuveno krivico, in zahtevajo, naj papež škofa Jegliča odstavi, sicer bodo češki duhovniki iz tega izvajali najskrajnejše konsekvence.

Lahko si je misliti, v kaki stiski je zdaj škof Jeglič. Domisljeval si je, da sme v svoji škofovski mogočnosti delati, kar boče, da mu nihče ne more do živega in navajen je napadati in natočevati tudi krivično, kakor in kadar mu kaže. Zdaj pa obupno vije roki in trepeta, da se mu zgodi tako, kakor bivsemu olomuškemu škofu Kohnu.

V svoji zadregi je hitro pisal predsedniku »Jednote« za brnsko škofijo, dr. Janu Schneiderju. Misli je, da bo s tako plitvo frazo vse poravnano. »Vidim, da so bile moje opombe pre-plošne,« je pisal dr. Schneiderju in prav navsko dostavil: Sicer vem popolnoma dobro, da se duhovništvo brnske škofije in prebivalstvo zelo odlikuje po cerkvenem duhu in misljenju nad vsemi škofijami na Češkem in Moravskem. Jeglič se menda ni zavedal, da je to novo žaljenje. Čutili pa so to češki duhovniki in imenovali opravičenje Jegliča »novou hrubost a domýšlivost« (»Rozkvět« št. 15).

Škof napenja seveda vse sile, da bi se rešil in da bi se ubranil sramotnega odstavljenja, kakršno se je zgodilo njegovemu kolegu dr. Kohnu. Na pomoč je poklical kranjske duhovnike. Sklical je na dan 11. t. m. v Ljubljano dekansko konferenco. Prišli so vsi kranjski tehanti na posvetovanje, kako bi rešili škofa Jegliča. Z jokavim glasom jim je škof raz-

ložil svoj obupni položaj in jim naznanil, da priobči v prihodnji številki svojega uradnega lista izjavo, v kateri bo preklical vse, kar je bil pisal v posebnem pastirskem listu o čeških duhovnikih.

Mastna je službica ljubljanskega škofa in naravno je, da si jo skuša Jeglič ohraniti za vsako ceno. Toda, da si jo hoče škof ohraniti celo za ceno, da sam sebe postavi na laž, da javno prizna, da je lagal v pastirskem pismu, tega bi vendar ne bili mislili.

Sicer pa se ni gotovo, da se bo škof na ta način tudi resnično rešil. Prevelika je krivica, ki jo je storil. Razburjenje med češkimi duhovniki je velikansko. Celo glasilo praškega kardinala obsoja ljubljanskega škofa in mu, četudi z milimi hesedami, očita nevednost in nespodobnost. V takih razmerah je malo verjetno, da se bo v svoji duhovski časti zaljeno češko duhovništvo zadovoljilo s preklicem, ki ga je napovedal škof Jeglič na dekanski konferenci dne 11. t. m. Po »Sl. N.«

V Kranju, dne 20. aprila.

Cesar v Pragi. Cesar se je podal na štirinajst-dnevno bivanje v Prago in stanuje v kraljevem Hradčinu; s tem je postala Praga poleg Dunaja in Budimpešte tretja prestolnica monarhije in stremljenje čeških meščanskih strank, da se da avstrijski cesar kronati za češkega kralja, se je približalo za korak svojem uresničenju. Združitev čeških dežel v državno enoto pod okriljem habsburške monarhije — to je bilo življenje političnega življenja na Češkem. Spržilo je ta historični državno-pravni program češko fevdalno plemstvo, kateremu se je zdela češka država edini možen način uspešne konkurence z nemškimi centralističnim plemstvom v boju za upliv na krono. Meščanske stranke so sprejele ta od plemstva iztuhtani program in mu dale nacionalistično primes: v okvirju historične češke države zagotoviti češkemu narodu obstanek in ga s počasnim čehiziranjem su-

PODLISTEK.

Slavnostni govor

Gregorčičeve slavnosti v Kranju dne 14. apr. t. l. govoril gosp. Janko Rozman.

Ko se je človek odpravil po svetu, dala mu je mati natura za popotnico prečuden dar. Bil je biser, žareč biser, ki naj bi mu bil vodnik na potu njegovega življenja, ki naj bi mu odkrival duševne in telesne blage. A človek ni znal ceniti tega daru. Prišli so zli ljudje, ki so hoteli biti gospodarji njegovega življenja in njegove zemlje in polastili so se dragocenega bisera. Tedaj je zavladala po deželah tega človeka temna noč. Njega in njegove potomce je zapustil spomin in niso se več zavedali, da bivajo na svoji lastni zemlji: prodajali so jo tujcu za porarejene bisere in niso se zavedali, da je njih rod rod bratov in sestra: šli so v boj drug proti drugemu. Botrinile so jim malenkosti; to je bil njih pogin! Njih srca so obsedle pogubonosne skrajnosti. Danes so bili asketi, a drugi dan že so se naslajali v razkošni opojnosti, v njih je zavladalo neutolajljivo hrepenenje in udajali so se topi resignaciji. Ta rod je postal rod tlačanov, nesam-

mostojnih in nezavednih ljudi; postal je orodje — tujcu! — A dobro nebo se je vendarle usmiliło teh trpinov. V redkih, stoletnih presledkih se je obzorje pordečilo. Takrat se je visoko tam gori užgal svetel meteor in njegova solična svetloba se je vsipala na temena teh sužnjev. To je bila njih uteha, to so bile deževne kaplje izsušeni zemlji. Ljudje so se budili iz mrtvila, odpadala jim je slepota oč in hrepenete so zrl v daljni daljavi na zarjo upanja.

To smo mi!

Zibelj Simona Gregorčiča je tekla na kršnih tleh, sredi zaslužjenega naroda. Ali mati natura ne dopusti, da bi poseblo vsako zrnice, ki jih ona trosi po zemlji. To dete je vzela narava v svoje posebno varstvo: četudi v ubožnih razmerah, vzkliko je to zrno, brstelo je in se razvilo v krepko individualnost, ki je že v svoji mladeniški dobi vidno nadkriljevala svoje sovratnike. Cilj Gregorčiču je bil predvsem: osvobodjenje samega sebe! Vun iz duševnih razmer, je bil njegov klic in hitel je zaokroževati svojo osebnost. To so bili prvi pojavi njegove silne življenjske sile. Osvobodil se je malenkostnih duševnih razmer svojega rodu, postavil se je na svoje lastne

noge, pričel je misliti s svojimi možgani in kmalu je zrl tja do obzorja svoje tužne domovine, motreč jo sočutno. Njegov pogled je prodiral skalnate stene; zasledoval je bolezen, ki razjeda telo, ki je njega rodilo. Hotel je postati njegov zdravnik.

Sel je dalje! Bil je član papeževе države. Ta mu je dajala sicer vsakdanji kruh, ki je bil zelo skromen, ali on v svojem srcu ni bil njen vojščak. Osvobodil se je v duhu tudi tega jarma in hodil je po stopinjah Kristovih: sel je v se in se tudi nasel...

To je bila prva zmaga, prvi manifest njegove osebnosti, a obenem prva postaja njegovega križevеga pota.

Reči smem, da je bil Gregorčič do te dobe stavbar svoje lastne stavbe. Kakor vsak veleum, tako je tudi on najprvo moral dvigniti in zaokrožiti samega sebe, sicer bi bilo njegovo delo, delo vsakdanjih ljudi. Marsikdo dospe do tega cilja: mnogim izmed tistih je to edini namen, ker jih prevladuje sebičnost in nevera v svoj rod. — večino pa zapuste moči na tej polovici pota. To so dobro rejeni ljudje in pa prezgodnji starci, ki so obupali nad seboj.

Odtu dalje pa vodbi kvisku ozka in strma steza. Na to stezo ne more stopiti noga navad-

detskimi Nemci v krepiti in večati. — Ta program je bil zapeljiv staročasne politike, da so v državnem zboru vodili abstinenčno politiko ter s tem manifestirali inkompetentnost dunajskega državnega zbora. Ta program je sveječasno sodil veliko napetost med krono in Čehi, in ko je cesar v letih šestdesetih obiskal Prago, so Čehi trumoma zapuščali mesto in prirejali izlete v okolico. — Danes češko državno pravo ni več aktualno; plemstvo je izgubilo z demokratizacijo države svoj interes na njem, ker splošna in enaka volilna pravica in z njo regenerirani parlamentarizem odpira žalostne politične izgledne plemstvu in tudi nacionalistične buržoazije kopnenje po samostojni državi se je z novo preuredbo močno ohladilo, kajti upi na raznarodovanje, upi na velik političen upliv so tudi zanjo splavali po vodi. Aktualna politika se spet povrača na Havličkov program, ki narodnega obstanka ne gleda v praznih simbolih in državnih formah, temveč v živi notranji moči, na program, ki si ga je osvojila socialno-demokratska stranka. — Dasi je ministrski predsednik Beck te dni določno izjavil, da cesarjev poset Prage nima nikakega političnega ozadja, vendar se na vseh straneh ugiblje o političnih motivih. Gotovo je, da je cesar hotel s svojim potom v Prago podeliti «narodno kompenzacijo» za svoj lanski obisk nemške razstave v Liberch. Jako verjetno je tudi, da je obisk nekaka gotovina mladočeški stranki, ki je izgubila že mnogo tal pod nogami, za službo, ki jo je opravljala pri volilni reformi. Ta «narodno-politični» uspeh naj bi v glavah čeških volilcev zbrisal politične grehe, s katerimi se je stranka tekoma let diskreditovala; hkrati pa naj bi zblizal mladočeško stranko, ki živi itak v obilni meri od vladne milosti, se v tesnejše prijateljstvo z vlado za prihodnost. — Končno naj bi cesarjev obisk — to se je čutilo ob vseh prilikah — pripravljalo češko-nemško spravo. Čas zato je silno neugoden. Vodilne, meščanske stranke, ki črpajo svoje politično življenje iz narodne misli, se v večji meri iz narodnih fraz, so sedaj tik pred volitvami gluhi za pravne pesmi in si ne dajo izvitvi tega edinega orožja iz rok in prepustiti politični teren radikalnejšim skupinam.

Napredek v avstrijskem kazenskem pravu. Načrt novega kazenskega zakona — delo sedanjega pravosodnega ministra — je dogotovljen. Načrt vsebuje vsaj deloma zahtevam moderne kriminalistike in se naslanja ponajveč na švedski zakon, ki je najmlajšega datuma in tudi najnaprednejši; glede kazenske odmere pa se opira na nemško postavbo. Glavne izpremembe se tičejo kaznovanja mladostnih zločincev in odobravanja političnih prestopkov in zločinov. Kazen na veleizdajo in razžaljenje veličanstva, ki je bila v starem zakonu naravnost kruta, se omili. — Kazenski pravni red ostane stari; pač pa je na tem polju izdalo pravosodno ministrstvo zelo važen odlok na področju sodišča, ki se nanaša na vodstvo glavnih razprav v kazenskem postopanju. Odlok svari sodnike pred skušnjavo, razpečavati pri razpravah svoj vtip in ustrezati senzacijam, ker se ne sklada z resnobo sodne dvorane. Sodniki se morajo v sodni dvorani otrestiti vseh narodnih, političnih in drugih predsodkov napram obtožencu, opustiti ironiziranje obtožence, ki je postalo skoraj obilnatna razvada. Predvsem morajo sodniki strogo gledati, da se pri razpravah, bodisi od strani prič, ali tudi od strani obtožencev ne blati svetost zasebnega in rodbinskega življenja, vsled česar je postala branitev časti pred sodiščem zelo riskantna stvar. Predvsem se naj omeje tv. ilustracijski dokazi, ki čisto niso dru-

zega kot nedopustno brskanje in stikanje po tujem zasebnem življenju.

Društvena svoboda v Nemčiji. Ure tekočega državnoborskega zasedanja so šestete; vlada hoče spraviti pred binkostmi državni proračun pod streho, potem pa misli poslati poslanca na oddihljaj. Liberalne reforme, med njimi ureditev društvene in zborovalne prava, ki jih je državni kancelar določno napovedal, bodo potrpeljivo čakale bodočnosti. In ravno ureditev društvenega in zborovalnega prava ne bi dala mnogo dela, če bo v resnici vstrela svobodnemu duhu. Iz napovedb bi se dalo sklepati, da namerava novi zakonski načrt odpreti vse določbe, ki odpirajo vrata policijskim šikanam, predvsem one o udeležbi ženskih in nedoletnih, o naznanjanju shodov, o neomejenem policijskem nadzorstvu, ki onemogočuje vsako politično konferenco, vsak zaupen politični razgovor. Če se, da namerava novi državni zakon ohraniti vso svobodo, ki vlada v društvenem in zborovalnem pravu posameznih zveznih držav. V tem slučaju bi bila resitev ugodna; zakon bi odgovarjal pravnim določilom na Virtemberskem, kjer velja v resnici neskaljena društvena in zborovalna svoboda, za zborovanja zadostna javno naznanilo, za društva naznanilo politični oblasti; nikakršnih drugih postavnih ali policijskih ovir.

Petrov vinar se boče posej smelo nabirati po Ruskem, tako se naznanja iz Petrograda. Doslej je bilo to prepovedano, torej najlepša harmonija med katoliškimi «kristjem miru» in ruskim carjem krvnikom. Kaj bi dejal Kristus?

Reorganizacija španskega brodogradništva. Koliko je vredna vsa tista zabavna komedija, ki so jo krstili z zvenečim imenom mirovne konference v Haagu, se je pokazalo ob sestanku angleškega in španskega kralja v Cartageni. Sočasno, ko vznemirja angleški ministrski predsednik svet s svojimi mirovnimi govori, kuje Edvard v tujini dalekosežne vojne načrte. — Nesrečna špansko-amerikanska vojna je požrla domalega vse španske brodogradje. Španske vlade so se že delj časa pečale z mislijo, zgraditi veliko, moderno brodogradje, toda zavajajoča praznota v državnih blagajnah ni dovolila izvršiti te namere. Pa je prišel pretkani diplomat na angleškem prestolu in ponudil angleški denar. Smoter angleške vnane politike je, zbrati čim večjo bojno moč okrog svojega prapora, spraviti kar največ držav v službo svojih gospodarskih ciljev. Španska vlada je prijazno angleško ponudbo lastno in hvaležno sprejela in se začela koj dogovarjati glede tehničnih priprav za zgraditev novega brodogradništva. Španska za tako velike gradnje nima prikladnih arzenalov; pogaja se z dvema največjima angleškima firmama Zarrow in Armstrong, da prevzmeta gradnjo in jo izvršita v španski ladjedelnici Ferrol, ki se boče v to svrhu izdatno razširila.

Dopisi.

Iz Železnikov se nam piše: Shod, v «Gorenju» 6. t. m. popisani, se ni tako vršil, kakor ga opisuje nekdo v predzadnji številki «Gorenja» in kolikor je dopisniku znano. Pač pa ta dopis verno popisuje naše razmere, ker prav lahko bi se bilo vse tako vršilo. Tu se namreč res dani. Strajnar je izgubil ves vpliv in ravno najboljši možje in mladeniči se obračajo od klerikalcev, ker so jih spoznali. In klerikalci tudi s terorizmom ne bodo nič opravili pri naših ljudeh. Selski kaplan naj brzda svoj jezik, in tudi naš naj ne misli, da

bo ugonobil našo strujo v bralnem društvu, če izključi naše pevke iz Marijine družbe. Mladina v društvu ne mara več delati samo tlake, gospodariti pa naj bi drugi, ki imajo le dolg jezik. Kdor dela, naj ima tudi čast in oblast. Odvrkli smo nadvlado fužinarjev in odvrkli hočemo tudi ono Strajnarja in kaplanov. Naša mladina pa naj bo prepričana, da ima za seboj vse razsodne ljudi, ki jo bodo v njenem idealnem in lepem stremljenju vedno podpirali. — Kar se pak tiče Demšarjevega tukajšnega shoda, je bilo pa navzočih na njem ravno 26 oseb in se te je moral iti nadučitelj iskat v bralno društvo. In to v obiskovani Mihovi gostilni, kjer je navadno se gostov več. — «Slovenec» je pisal, da je Demšar očistil selsko in poljansko dolino liberalizma. Mislimo, da ne bo treba predolgo čakati, da očistimo selsko dolino tudi Demšarjevega gospodarstva.

Izvestje

deželne zveze za pospeševanje
prometa tujcev na Kranjskem

Pisarna v Ljubljani (hotel Lloyd).

V kratkem se približa sezona, na katero nam bo gotovo došlo letos mnogo vprašanj iz drugih krajev, kje je dobiti na Kranjskem letoviška stanovanja in po kateri ceni. Že sedaj smo dobili nekaj takih vprašanj. Da nam bo mogoče v kratkem sestaviti kataster stanovanj za bodočo sezono, naj nam vsi lastniki poletenskih stanovanj nemudoma naznanijo število sob, ki jih imajo na razpolago, njih cene za dan, mesec ali celo sezono. Obenem naj nam naznanijo vse udobnosti, katere jim je mogoče nuditi tujcem. V pretekli sezoni smo razposlali veliko število golice v izpolnjenju, kar nam je povzročilo mnogo stroškov in truda, dobili smo pa izpolnjene golice le od nekaterih krajev. Letos bomo pa pošiljali golice le na željo dotičnih, ki hočejo naše posredovanje.

Oddaje stanovanj ne bomo posredovali s tem, da bi se pogajali glede cen i. t. d. z dotičnimi strankami, ampak naznanili bomo vprašujočim tujcem naslove ter jih napotili, da se sami obrnejo do lastnikov stanovanj ter se z njimi pogajajo. Lastnikom je kajpada dano na prosto voljo, da sami oddajo stanovanja v najem in se pogodijo s tujci za ceno.

Kataster stanovanj napravimo brezplačno; tako bo tudi korespondenca s tujci brezplačna.

Ker je pa zeleti, da bo naš kataster letos kolikor mogoče popoln, naj se oglašijo vsi interesentje. A tudi posestnike hotelov in gostilen s prenočišči prosimo za tozadevne podatke, ker brezdomno je, da bo v let. sezini naval tujcev jako velik. Prosimo pa, naj se nam naznanijo vsa stanovanja, tudi taka, ki so že oddana.

Zeleti bi tudi bilo, da pristopi čim več hotelirjev, gostilničarjev, zasebnikov kakor tudi občin kot člani deželne zveze, kar je osobito sedaj lahko mogoče, ker znaša najmanjša članarina le pet kron na leto.

Ravnokar je izšlo I. letno poročilo «Deželne zveze», katero se na zahtevanje pošlje brezplačno.

Pisarna: Hotel Lloyd, Ljubljana, Miklošičeva cesta. Uradne ure za stranke od 3. do 5. ure popoldne.

Novi državnozborni volilni red.

Konec.

Ta pregrešek se kaznuje s strogim zaporom od enega do šestih mesecev, pri obtežujočih okolištinah se more zvišati kazen na eno leto.

nega pozemljana, prihranjena je le za najmočnejše nature, ki nosijo v sebi nebo in peklo, t. j. za izvoljence in ljubljence božje. Ta pot vodi iz skupnega naroda do skrajne osebnosti podinca in — kar je glavno — od tu dalje zopet nazaj v narod. Zato pa morati taka osebnost skozi sebe, da se preosnuje kakor ptic Feniks, ki se sam setziga, potem pa zopet vstaja, ves pomlajen in prerujen iz svojega pepela.

Kaj je bogatino rumeno zlato, ako nima dečev, da ga bi razdelil med nje, kaj bi bil sam Bog, ako bi ostal zatvorjen sam v sebi? Kakor vodne mase, ki so zadostno napojile zemljo, izbruhnejo zopet na površje v oblikah hladilnih studencev, kakor mora popje rož odpreti svoje liste, da obseje solnce dozorele cvetove, tako se je v danih pogojih razveljati tudi Gregorčič in moral odpreti svojega uma in srca zaklade. To je poklic veleumov in kaj bi bil svet brez njih?

Gregorčič, ko je prvič stal v vrstah svojega naroda, je bil človek, kakor stotisočeri drugi. Takrat je bil njegov genij se nezbujen. Zapustil pa je svoje ljudstvo in šel v samoto, da se pripravi za svoj povratek. To je bila doba čiščenja, priprava za njegovo mesijanstvo.

Prišel je konečno težko pričakovani čas, ko se po gajih in logih razgrinjajo preproge cvetja,

ko nas ptičje petje ljubo pozdravlja. In z njim je prišla Gregorčičeva Velika noč! Tedaj je obzorje zazarel in za to zarjo je priplul po svodu svitel meteor, njegovi topli žarki so se veselo razlili po naših livadah.

To je bil Gregorčičev povratek; bil je veličanstven in prisrčen! Vračal se je z zarečo dušo in jasnim pogledom, vračal se je kot kralj; stopil je s svojega prestola, da posadi nanj svoj narod! Začuli so se glasovi, kakršnih poprej se ni čulo uho Slovenca: to je bila pesem o njegovi ubogi, zapušteni domovini. . .

To je bilo ob času, ko je izšla «Zlata knjiga» njegovih poezij.

Razdalja med njegovo osebnostjo in med njegovim narodom se kaže pri Gregorčiču kot disharmonija. Ona je pravzaprav stvariteljica pesnika Gregorčiča in se vleče kakor skrita rdeča nit skozi vse njegove poezije.

Simon Gregorčič je zrl božanstvu v obraz. Sojeno pa je, da mora oko takega izrednega človeka zreti tudi vse strupene pošasti, vse zlo tega sveta. In zle sile našega naroda so uničujoče. Zato je bil poslan on, da se bori proti temu zlu in da vlije v žile svojega naroda poguma in tolažbe!

Velike osebnosti cenimo po njih najboljših delih; vsiek Gregorčičevega genija so

njegove domoljubne pesmi. Niso sicer pe-neči se ditirambi, zahtevajoči in vriskajoči, burni in strastni. Njegove pesmi so mirni, a kristalno-čisti tok religiozne duše, ki upa, bodri, prosi in moli. Ti pesmi so balzam skelečim ranam njegovih svojcev, pisani so s srčno krvjo. Vsak njih stih priča, da so privreli iz prave pesniške duše, porojene po milosti božji. Kar je pa glavno, Gregorčič se je brez ostanka strnil s telesom, iz katerega je izšel, — svoje življenje je žrtvoval svo-jemu narodu! Tak altruizem je silno redka pri-kazen v naši dolini izključne sebičnosti in čim red-kejši je ta pojav, tem večji mora biti duša, ki ga je porodila.

To je najvažnejši dokument Gregor-čičeve duše!

Simon Gregorčič je bil enak Kristu, zato je bilo tudi njemu sojeno, da je odreševal svojo do-movino s svojim trpljenjem. Bil je mučenik in heroj! Šel je za nas na ta križev pot iz proste volje, da natrga med trnjem in osatom božanskega cvetja. Podaril nam ga je iz ljubezni in zato nas veže dolžnost, da spoznamo in negujemo te rosne cvetove, ki so iz lastne sile premagali — trohno!

Ravno tako se kaznuje tisti, ki skuša kakega volilnega upravičenca ali njemu bližje stoječo osebo s tem ustrahovati (uplašiti), da bi ne volil ali pa volil v gotovem zmislu, da jim prizadene ali zažuga kako drugo za nje občutljivo zlo. Po mnenju volilnega odseka in vladnega zastopnika bi spadale semkaj grožnje s peklenskimi kaznimi na prižnici i. t. d.

Tudi če kdo neposredno po volitvi kakemu volilnemu upravičencu ali njemu bližje stoječim osebam prizadene kako škodo, kakor smo jo gorl opisali, in sicer za to, ker se pri volitvi ni dal uplivati od njega, zapade isti kazni.

C) Razširjanje napačnih poročil pri kaki volitvi, najsi bo že glede kraja ali časa volitve, glede odstopa kakega kandidata ali pa glede kake druge okolnosti, ki upliva na izvrševanje volilne pravice, in sicer ob času, ko se volilci ali del volilcev ne morejo več prepričati o pravem stvarnem položaju, se kaznuje kot prestopok z zaporom od enega tedna do treh mesecev.

C) Vollno ponarejanje. Če kdo ponareja glasovanje ali izid glasovanja, ali če kako izročeno mu glasovnico proti naročilu izpolni, ali če voli na podlagi ponarejene ali prenarjene volilne izkaznice, se kaznuje z zaporom od enega do šest mesecev.

D) Vollna zabranitev. Če kdo hoče obteževati kakemu volilcu izvrševanje volilne pravice ali jo celo zabraniti ali pa sebi ali drugim neupravičnim osebam udeležbo omogočiti s tem, da si neupravičeno prilasti tuje izkaznice, glasovnice ali druga volilna dokazila ali da sebi poverjena volilna dokazila upravičencem ne izroči ali učini, da pridejo v roke nepravim osebam, se kaznuje z zaporom od enega tedna do treh mesecev.

Ravno tako se kaznuje, kdor volilcem prosto izvrševanje volilne pravice s tem obteži, da od oblasti za volilca izdano glasovnico svojevoljno izpolni ali volilnega upravičenca ovira pri odajanju glasu.

Posebno občinski sluge in tudi pismo- noše naj pazijo, da ne zakrivate teh kaz- njivih dejanj.

E) Neupravičeno izvrševanje volilne pravice se tudi kaznuje kot prestopok z zaporom od enega tedna do treh mesecev, in sicer se kaznuje tisti, ki s premislekom pri kaki volitvi izvršuje volilno pravico kakega drugega z njegovim privoljenjem ali pa tako izvrševanje volilne pravice po taki drugi osebi provzroči ali dopusti.

F) Vollna onemogočba, ki se zakrivi s tem, da kdo z namenom, da bi preprečil ugotovitev izida volitve, glasovnik ali glasovnice odstrani, razmeče ali jih stori nerabne, se kaznuje kot pregrešek s strogim zaporom od enega tedna do šestih mesecev.

G) Prelomitev volilne tajnosti se kaznuje kot prestopok z zaporom od enega tedna do treh mesecev. Kaznuje se tisti, ki s kakim nepostavnim sredstvom izve, kako je glasoval kak volilec. To se zgodi n. pr. če kak član volilne komisije razgrne glasovnico, ki jo odda volilec, da bi izvedel ime voljenčev.

H) Ovrnanje pri vollnem poganjanju. Če kdo komu z namenom, da bi ga odvrnil od tega, da bi se poganjal za kak mandat, ali da odstopi od kandidature, prizadene kako zlo, kakor smo jih opisali pri volilni sili, ali pa samo žuga s tem, se kaznuje z zaporom od enega do šest mesecev.

I) Onemogočba zborovanja in neupravičena udeležba. Kdor sam ali v družbi z drugim zabrani volilcem udeležiti se kakega volilnega shoda ali pa sploh kakega zborovanja, ki se vrši po društvenem ali zborovalnem zakonu in se je postavno sklicalo v svrhu obravnavanja javnih zadev, kdor neupravičen vdere na tak shod ali zborovanje ali kdor prežene navzočnike ali s silo prepreči odredbe oseb, ki so poklicane za vodstvo in red na shodu, se kaznuje radi tega prestopka z zaporom od enega tedna do treh mesecev, v obtežujočih slučajih s strogim zaporom do šestih mesecev.

Pa tudi, če se kdo nalašč udeleži kakega takega shoda, čeprav ni upravičen za to, bodisi da je shod sklican le za volilce ali skupino volilcev ali omejen le na člane društva ali na vabljenca, ter se kljub pozivu voditelja ali reditelja shoda ne odstrani, se kaznuje pri politični oblasti z globo od 10 do 200 kron.

Volilni okraji v deželah, kjer bivajo Slovenci.

Volilnega okraja številka	Volilni okraj	Število poslancev	Navzoče dom. prebivalstvo v tisočih dne 31. dec. 1900		
			skupaj	slov.	nem.
Kranjska					
1	Mesto Ljubljana	1	356*	297	54
Sodni okraj:					
2	Ljubljanska okolica	1	446	437	08
3	Radovljica, Kranj, gora, Tržič	1	363	344	18
4	Kranj, Skofja Loka	1	459	456	03
5	Kamnik, Brdo	1	400	396	04
6	Vrhnik, Logatec, Idrija, Cirk- nica	1	471	469	02
7	Postojna, Senožeče, Ilir. Bi- strica, Vipava, Lož	1	501	499	02
8	Litija, Višnja Gora, Radeče	1	448	444	04
9	Krško, Kostanjevica, Mokronog, Trebnje	1	542	538	04
10	Vel. Lašče, Ribnica, Žužemperk brez selske občine Smuka, občine Banjaluka, Fara in Osilnica v kočev. sodn. okr.	1	360	356	04
11	Metlika, Rudolfovo brez selskih občin v okraju št. 12, Crno- mej brez občine Planina	1	511	504	07
12	Kočevje brez občin vol. okr. št. 10, dalje selske občine Poljane in Ceremošnjice (sodni okr. Rudolfovo), Planina (sodni okr. Crnomej), Smuka (sodni okr. Žužemperk)	1	188	13	178
*Številke so zaokrožene. Skupaj		12	5045	4753	282
Koroška					
1	Mesto Celovec	1	233	17	215
Sodni okraj:					
2	Celovška okolica	1	345	129	216
3	Borovlje, Dobrlaves, Železna kaplja, Ptiberk	1	451	376	75
4	Velikovec, Eberstein, Althofen	1	343	114	231
5	Wolfsberg, St. Pavel, St. Lenart	1	428	13	415
6	St. Vid, Breže, Krka	1	345	—	344
7	Trg (Feldkirchen), Rožek, Mištat	1	351	75	276
8	Beljak	1	323	63	259
9	Smohor, Paternion, Podkloster, Trbiž, Koče (Kötschach)	1	411	119	291
10	Špital, Greifenburg, Winklern, Obervellach, Gmünd	1	380	—	380
Skupaj		10	3608	905	2700
Štajerska					
1-4	Gradec z bližnjo okolico	4	1416	07	1401
5-8	Mesta, trgi in občine s skoro iz- ključno nemškimi prebiv.	4	1606	13	1588
9	Mesto Maribor	1	234	41	193
10	Mesta trgi in občine: Stainz, Eibiswald, Cmurak, Zgor. Radgona, Arnovž, Luče, Lip- nica, Strass, Ehrenhausen, Deutschlandsberg, Veliki Št. Janez, Schwanberg, Wildon, Sv. Jurj (okraj Wildon), Ptuj, Breg, Sentenart v Slov. Goricah, Pobrež, Razvina	1	237	24	212
11	Ormož, Sevnica, Laško, Brežice, Ljutomer, Slov. Gradec, Slov. Bistrica, Soštanj, Marenberg, Muta, Vuzenica, Zgor. Vižinga, Gorlina, Sobota, Rogatec, Sla- tina Zdravišče, Studenec, Sv. Lovrenc nad Mariborom, Celje, Vojnik, Konjice, Vitanje trg	1	296	113	179
12-23	Sodni okraj s skoro izključno nemškimi prebivalstvom	12	5376	59	5318
Sodni okraj:					
24	Maribor z vsemi občinami se- verno od Drave, Sentenart, Ljutomer in Zgor. Radgona brez občin naštetih v volilnih okrajih 10 in 11	1	685	652	33
25	Maribor juž. od Drave brez obč. naštetih v vol. okr. 9, 10 in 11, Slov. Bistrica in Konjice brez občin 11. vol. okraja	1	585	551	34
26	Ptuj in Ormož brez občin 11. volilnega okraja	1	649	645	04
27	Celje in Vransko brez občin 11. volilnega okraja	1	495	486	09
28	Rogatec, Smarje, Kozje brez občin 11. volilnega okraja	1	461	459	02
29	Brežice, Sevnica, Laško brez občin 11. volilnega okraja	1	525	518	06
30	Marenberg, Soštanj, Slovenji Gradec, Gornji Grad brez občin 11. volilnega okraja, ter občini Kapela in Gradišče v arnoškem sodnem okraju	1	545	521	24
Skupaj		30	13133	4095	9023
Goriška in Gradi- ščanska					
1	Občina Gorica (sodni okr. Gorica)	1	238	48	161
Sodni okraj:					
2	Gorica brez občine Gorica in Ločnik	1	382	377	05
3	Ajdovščina, Komen, Sezana	1	430	427	03
4	Cervinjan, Tržič	1	399	17	380
5	Kormin, Gradiška ter selska ob- čina Ločnik (sodni okr. Gorica)	1	312	46	264
6	Tolmin, Cerkno, Kanal, Ko- barid, Bovec	1	494	493	—
Skupaj		6	2254	1406	811
Trst in okolica					
Trst:					
1	II. in VI. občinski okraj (Staro mesto in Sv. Jakob)	1	333	13	312
2	III. in IV. občinski okraj (Novo mesto, Barriere Nuovo in pred- mesti Greta ter Skorklja)	1	373	31	297
3	V. občinski okraj (Barriera Ve- cchia) in predmesto Chiadino	1	306	09	287
4	I. občinski okraj (Sv. Vid) in predmesto Chiabola superiore	1	155	10	128
5	Ostala predmesta in okolica	1	324	173	141
*Število prebivalcev drugih narodnosti v t. t. Skupaj		5	1510*	247	1168

Vol. okr. številka	Volilni okraj	Število poslancev	Navzoče dom. preb. v tisočih 31. dec. 1900		
			skup.	slov.	hrv. ital.
Istria					
Sodni okraj:					
1	Buje, Piran ter selski ob- čini Koper in Mille (ko- prski okraj)	1	591	67	04 516
2	Motovun, Poreč, Rovinj ter selski občini Vodnjan in Sanvinčenat (vod- njanski okraj)	1	617	18	195 399
3	Pulj ter selski občini Mali Lošinj in Osor (lošinski okraj)	1	503	15	122 314
4	Podgrad ter selske ob- čine Dekani, Dolina, Marežige, Otisla- Klanec, Pomjan (kopr- ski okraj)	1	369	333	26 05
5	Buzet, Pazin, Labin ter selska občina Barban (vodnjanski okraj)	1	670	36	551 72
6	Volosko, Cres, Krk ter selska občina Veliki Lošinj (lošinski okraj)	1	611	06	534 53
Skupaj		6	3360	477	1431 1362

Umetnost in književnost

Spolne bolezni. Ljudstvu v pouk in svarilo. Napisal dr. I. Demšar, specialist za kožne bo- lezni v Ljubljani. Založil L. Schwentner v Ljub- ljani. Natisnil A. Slatnar v Kamniku. Str. 36. Cena: 40 v, po pošti 45 v. — Vsebina je ob krat- kem tale: kakor jetika in alkohol, tako so tudi spolne bolezni hud, zaklet sovražnik človeštva; spolne bolezni posebno pospešujejo tri okolnosti: 1. dejstvo, da si morejo posamezniki šele prime- roma pozno ustanoviti svoje domače ognjišče in torej v dobi od 20—30 let iščejo izven zakona prilike, da zadovolje spolni nagon, 2. čezmerno zauživanje alkoholnih pijač, 3. napačna morala, vsled katere se zlasti mladini prikrivajo grozovite spolne bolezni, katerim taista pogosta zapade iz nevednosti. Nato popisuje pisatelj kratko, a jasno in poljudno najnavadnejše pojave spolnih bolezni, kakor so: kapavica, mehki in trdi čankar. Jako umesten je slovarček, ki pojasnjuje razne, bolj ali manj znane medicinske izraze. Knjigi želimo prav mnogo kupovalcev in bralcev.

Deželni muzej „Rudolfinum“ v Ljubljani. Poročilo za leto 1906 je sestavil muzejski kustos dr. phil. Walter Smid. Vsled radodarnosti kranjske hranilnice opremljeno s slikami. Ljub- ljana 1907. Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Ferd. Bamberg v Ljubljani. Str. 28. Vsebina: muzejska kronika; arheološki oddelek; kulturno-zgodovinska, narodopisna in obrtna zbirka; knjižnica, arhiv, naravoslovski oddelek. Poročilo je sestavljeno jako vestno natanko, in kar je največ vredno: jako pregledno. Besedilo pojasnjuje 26 vrlo uspešnih ilu- stracij, katere je narisal akademski slikar Peter Zmitek. Na naslovnem listu vidimo večjo sliko, ki kaže ženitovanjsko pogačo, v ospredju pa mali kruhek, potičico, pisanice in majolike. Fotografijo pogače je podaril prof. Albin Belar v Ljubljani.

Opat Saba.

Spisal Josip Premk. Dalje.

Loti pa je stopila k njemu, mu podala roko, a že jo je Emanuel zopet objel in poljubil na rdeči ustnici. Vrnila mu je poljub, zadržela po vsem telesu in zaprla lepe oči — a se mu kmalu iz- trgala iz objema in odbežala, solzeča se iz ve- rande.

«O, sestra, po svetu sem iskal sreče, a iskala me je doma v očetovem gradu in nisem znal zanjo. Flora, danes sem vesel neizmerno; pojdi po vino!»

Flora je vesela odhitela, a takoj po njenem odhodu vstopila je na verando Loti.

«Loti — povej, govori ali sem te razžalil? Nisem mogel drugače. Loti jaz te ljubim moško in pošteno, a vendar goreče — neizmerno. Moje srce je prešerno in želi si uteha, zadovoljnosti in sreče, ki sem jo iskal v sirnem svetu, a našel v Tebi.»

«Sedaj ostaneš pri meni, kajne, Emanuel, in tolažil me bodeš, kadar mi bode srce otožno. Ema- nuel moj ljubljani, tudi jaz sem si želela življenja, in našla sem ga v Tebi.»

«Ne boj se, moja sreča — moja Loti, da bi Te zapustil. Ne, pri Tebi ostanem v tem kraju, kjer sem Te našel. Poglej ljubljena, ne želiva si proč od tega kraja, saj kje bi našla mirnejši kot, da tiho, vsa srečna uživava najino ljubezen, kje — da skrijeva najini srca pred nevoščljivostjo in poželjivostjo zlobnega sveta, kje? Ne, tu ostaniva vsa srečna, tu živiva v zakonski tihi ljubavi, tu glejva, kako nama bode zahajalo solnce srečnega življenja.»

Iz muzejske kronike posnemamo tele podatke; v letih 1905 in 1906 so se posamezne zbirke vsled sestavnih izkopavanj in pridobitev tako pomnožile, da je bilo nekatere oddelke deloma nanovo preurediti; med izkopinami je posebno omenjati langobardske starine iz Kranja, katere so se razstavile v posebni omari v dvorani IV; zlasti je narasla narodopisna zbirka, katero je pravzaprav ustanovil šele sedanji, neumorni varih dr. W. Šmid; deželni muzej si je tekom leta 1906 ogledalo 11.388 oseb; na predlog muzejskega vodstva je deželni odbor imenoval po raznih krajih naše dežele več gospodarjev za poverjenike muzeja, za Gorenjsko so imenovani gg.: Ivan Berlic, župnik v Srednji vasi v Bohinju; Martin Humek, nadučitelj v Bohinjski Bistrici; Jožef Lavtižar, župnik v Ratečah pri Kranjski Gori; Karel vitez Strahl, dež. sodišča nadsvetnik v p. in grajsčak v Stariloki in Mihelangelo baron Zojs, c. kr. okrajni komisar v Radovljici. — Poročilo je izšlo tudi v nemškem jeziku. Nemškemu poročilu je pridejana razprava »Die Keltenmünzen des Rudolfinums« (Keltski novi Rudolfini), obsegajoča 16 str. Spisal jo je dr. Walter Šmid in posvetil svojemu učitelju Arnoldu Luschinu pl. Ebengreuthu, vseučiliškemu profesorju v Gradcu. Pisatelj natančno popisuje 53 keltskih novcev, ki jih hrani ljubljanski muzej; popis pojasnjuje pridejana tabela. — Letno poročilo nam kaže, da stoji Rudolfinu na čelu mož, ki se resno trudi, da bi čimbolj izpopolnil posamezne zbirke in napravil iz muzeja to, kar mora biti: natančno zrcalo naše domače preteklosti. Naša želja je, da se mu ta namera v kar največji meri posreči.

Godovi prihodnjega tedna:

21. Anzelm, Ljuboslav, Drago mira; 22. Soter, Gruba; 23. Vojteh, Radim, Vojslava, Vladaja; 24. Jurij, Rusa, Igor; 25. Marka, Tugomir, Radomir; 26. Klet Marcelin, Sekana, Zdieslav; 27. Pe-regrin, Jaroslav, Raduna, Bogoslav, Sava.

Sejmi na Gorenjskem prih. teden:

22. v Motniku; 24. v Radovljici (za živino); 25. v Kranju (za živino).

Gospodarski del.

□□□□□

Tedenski sejem v Kranju dne 15. aprila t. l. Prignalo se je — konj, 117 glav goveje živine, 5 telet, 27 domačih prašičev in — ovac. — Pšenica po K 8.—, proso po K 7.—, rž po K 7.— oves po K 8.—, ajda po K 8.75, fižol ribničan po K —, koks po K — in krompir po K 2.15 za 50 kg.

Konjerejski odsek. Glavno zborovanje konjerejskega odseka vrši se dne 30. aprila 1907 ob poldesetih pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani. Dnevni red: tajniško in blagajniško poročilo za l. 1906, posvetovanje o proračunu za leto 1907, volitev predsednika in 3 podbornikov.

Flora je vstopila in slišala le zadnje Emanuelove besede in videla v sreči topeča se Emanuel in Loti.

«Veliko srečo in veliko ljubezni želim obema,» je vzkliknila ter postavila na mizo buteljko z rdečo etiketo »Lacrime Christi«.

«Hvala, Florica, gotovo jo najdeš tudi ti,» je odgovoril Emanuel, a Loti se ji je vrgla v naročje in sreče zaihtela.

«Na zdravje moji Lotici!» Zazvenele so čaše in zopet tako dolgo, da se je po žilah vseh treh že pretakala »Kristusova solza« in ni bilo v steklenici drugega, kakor dišeči zrak. Emanuelu se je zdelo, da se smeje sreče vseokrog in ko so odhajali k obedu, je stopil na konec verande in vzdihnil: «O zemlja divja, albanaska, v tebi sem se rodil, v tebi našel srečo, daj, da jo uživam in končam v tebi!»

Po večerji istega dne se je Emanuel spomnil, kaj da je obljubil Pepotu. Ko je odšel oče, se poslovil od Flore in Loti tudi on in na njuno veliko začudenje odšel k Pepotu.

Ta je snažil bogato okovano puško; a ko je vstopil Emanuel, jo je hitro odložil in primaknil stol.

«Gospod Emanuel, oprostite, da vas moram pustiti za trenotek samega. Pogledati moram, ako so vrata zaprta in ako je vse v redu.»

«Le pojdite, saj imam čas.»

Pepo si je nataknil kučmo, oprtal puško in zataknil za pas dva samokresa.

«Tako je moja stara navada, dasiravno še nisem rabil nikdar,» je pripomnil in odšel.

Dalje prih.

Milo se ne podraži. Pred kratkim objavljena vest, da se milo iznova podraži, se preklicuje. Cene ostanejo neizpremenjene.

Novičar. □□□□

Volilni shod neodvisnih in narodno-naprednih volilcev priredi jutri, v nedeljo popoldne, v Lescah v gostilniških prostorih »pri Kristofu« kandidat g. Ivan Čop.

O tržiški železnici. Ta teden se je vršila sodna cenitev zemljišč, kolikor jih potrebuje podjetništvo. Cenili so gg.: Jakob Žumer iz Gorij, višji geometer Zaff in oskrbnik Wiltschnig. Posredoval je deželni poslanec g. Josip Pogačnik.

Gregorčičev večer v Kranju. Dne 14. aprila t. l. so nam priredila društva: Bralno društvo, Narodna Čitalnica, Podružnica Ciril-Methodove družbe (moška in ženska), Podružnica Slov. plan. društva, Telovadno društvo Sokol z ženskim oddelkom večer resničnega duševnega užitka, kakor jih Kranj malo nudi. Nikomur izmed udeležnikov ne bode žal, da se je potrudil v Sokolovo dvorano. Program je bil precej obsežen in mnogoličen. Pevski zbor — moški in ženski — je izvršil svojo nalogo dokaj častno. Občudovali smo posebno prelepo skladbo »Nazaj v planinski raj«, ki jo je izvajal zbor z veliko preciznostjo in čudovitim razumevanjem. Pri tej ali oni točki se je marsikomu tuptam zdelo, da ta ali oni član pevskega zbora ni posebno siguren, kar je seveda nekoliko motilo celi zbor. Ali ta negotovost ni morebiti posledica nerednega obiskovanja vaj. Motil je tudi nek čuden »tremolo«. Kot solo-pecvec je nastopil g. Karel Mahkota s štirimi točkami, katere je izvajal tako izborna, da ni hotelo biti ploskanju ne konca ne kraja. Posebno je ugajala nežna čistost njegovega organa v višjih legah. Največji uspeh je dosegel solo-pecvec z izrazitim, očarujočim pianisimom. Slavnostni govor je govoril g. Janko Rozman, ki nam je podal v kratkih potezah sliko pesnika Gregorčiča. Omejil se je na analizo pesnikovega duševnega življenja, povdarjal je posebno Gregorčičovo ljubezen do slovenske domovine in pa njegovo človekoljubje. Škoda, da je zavl g. govornik te misli v meglo modernega simboličnega sloga in nam ni podal v krepkih, jasnih obrisih celotnega duševnega žitja in bitja pesnikovega. Deklamacije so uspele v splošno zadovoljnost, o čemur je pričalo glasno odobravanje. Posebno burno pohvalo je žela za svojo res krasno deklamacijo ga. Hermina Valenčičeva, ki je z globokim čuvstvom deklamovala Gregorčičevo »Domovino«. Celotni utis koncerta je bil torej prav dober. Želimo le, da bi bil tudi gmoten uspeh popoljen, da bi se kmalu dvigal kje na naših tleh v tej ali oni obliki spomenik pesniku-ljubljencu našega naroda. H koncu še nam je pohvalno omeniti vrle Škofjeločane, ki so v tako častnem številu (okrog 40) počastili koncert. Žal, da so nas morali tako naglo zapustiti. Ali bi ne bilo umestno, da se koncerti in enake prireditve prično z ozirom na tuje in iz drugih razlogov nekoliko preje, ne pa šele ob osmih ali poldevetih. To bi bilo mogoče zlasti ob nedeljah in praznikih, če že ne ob delavnikih. N. N.

Telovadna poskušnja ženskega odseka »Sokola« v Kranju se je vršila 13. t. m. ob mnogobrojni udeležbi, kar nam pričuje, da se je jelo tudi naše občinstvo zanimati za stvar samo. Ob priliki svoje desetletnice lani je pokazal naš Sokol z nastopom naraščaja in pa žen ter gojenik našemu občinstvu nova torišča na sokolskem polju. Korak dalje moremo zaznamovati letos z ustanovitvijo posebnega ženskega odseka, ki je napravil v soboto svojo javno telovadno poskušnjo v društveni telovadnici. Skupno je nastopilo 28 telovadkinj in sicer 11 članic in 17 gojenik. Pod vodstvom načelnice Hani Sajovičeve so nastopile gojenke v prostih vajah z zastavicami in na orodjih: poševna lestva, krog in skok v daljavo v dvojicah. Proste vaje z zastavicami, so bile dobro izvajane, kolikor pač moremo zahtevati od teh Sokoličic. Jednostavne, starosti primerne vaje na orodjih so dobro uspele. Zatem so nastopile članice k orodni telovadbi. Vadile so na dveh bočnih bradljah z vzvišeno lestvino v trojicah pet vaj. K orodju so pristopale s prostimi vajami. Krasna vezava prostih in orodnih vaj ter njih krasna izvedba so mogočno učinkovale na občinstvo, katero je telovadkinje z burnim ploskanjem pozdravljalo. Orodni telovadbi so sledile proste vaje; toda lepa je bila vezava gibov. Izpadle so splošno prav dobro, le pri nekaterih telovadkinjah smo opazili premalo živahno izvedbo gibov, kar je bilo v kvar splošnemu utisku. Pri obhodu iz telovadnice je občinstvo pozdravljalo vrle Sokolice z navdušenimi klici in ploskanjem. Vsa telovadba je imela strogo sistematičen značaj, kar nam pričuje o pravilnem vodstvu, ter je pokazala lep napredek. S sokolsko telovadbo in s posebnimi ženskimi odseki moremo vzgojiti emancipirank v današnjem smislu besede. Sokolstvo stremi le za svojim ciljem: dati telesu zdravo krepkost, duhu prožnost, a srcu neustrašeno ljubezen do domovine. Vam pa vrle telovadke: vzvišen je naš cilj, toda daleč je in težka, trnjeva

je pot do njega. Ne strahite se je; pogumno in neustrašeno po tej poti naprej »v mislih domovino, v srcu pogum, v roki moč«. Na zdar!

Učiteljsko društvo za kranjski šolski okraj zberuje v četrtek dne 2. maja t. l., v Podbrezjah ob pol treh popoldne v ondotnem šolskem plosopju. Poleg običajnih točk tega občnega zbora je na dnevnem redu: »Uporaba črtic iz življenja naših pesnikov in pisateljev pri jezikovnem pouku«. Predava gospod Makso Pirnat, c. kr. gimnazijski profesor. Za obilno udeležbo vabi uljudno odbor.

Kdo je lagal: Šušteršič ali Pogačnik? Pogačnik pravi po svojih shodih, da povišanje duhovniških plač ne zadene ljudstva, ker so dobili ta poboljšek iz verskega zaklada. Šušteršič je pa izjavil na shodu v Št. Petru na Krasu, da pride na vsakega prebivalca 25 h (glej »Slovenec« št. 73). Pa ne, da bi se Pogačnik ne »pokadil« svojim volilcem? Radovednež.

Še enkrat na naslov okrajnega cestnega odbora kranjskogorskega. Odločno oporekamo trditvi v zadnji številki »Gorenjca«, da smo hoteli z dopisom v 14. številki kazati kako jezo proti načelniku cestnega odbora. Nikakor ne! Pač pa smo hoteli opozoriti odbor na dotično cesto, ki je bila v kljub manjše množine snega v takem stanju, da so se ljudje kakor tudi živina srčno oddahnili, ko so jo imeli za seboj. Odboru smo pa hvaležni za pojasnilo in izkaz izdatkov o vzdrževanju cest v njegovem področju. Tako je!

Elektrarna g. barona Borna lepo napreduje. Mnogo dela imajo delavci celo zimo in tudi za služek ni ravno preslab.

Državnozbornskih volilcev je v občini Bled 406, v Domžalah 412.

Dan volitve — prost dan. Dan volitve sicer ni uradno prost dan, tudi vedno ne odpada na tak dan pouk, vendar smo čitali, da so se izjavili zastopniki vlade, naj se nikomur ne krati pravice, udeležiti se volitve in za ta čas ostaviti solo ali urad.

Novoga župana so dobili v Gorjah pri Bledu. Izvoljen je g. Jakob Jan. Prejšnji župan g. Jakob Žumer je županoval celih 27 let.

Novi društvi. Ustanovilo se je »Letoviško društvo« v Kranjski gori in na Dovjem.

Slovenska narodna šola v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem se začne se to leto zidati pod vodstvom neumorno delavnega župnika Razuna. Stroški znašajo 93.102 kron, darov je dosedaj nabranih 20.000 kron, zagotovljenih pa 60.000 kron. To bo krasen zavod, postavljen od Slovencev brez deželne, državne in občinske pomoči. Slovenci, ne pozabite na to šolo!

Narodni kolek v korist »Družbe sv. Cirila in Metoda« je sklenil uporabljati na vseh uradnih spisih odbor občine okolica Mozirje in občine Stara Loka, prav tak posnemanja vreden sklep je storil odbor hranilnice in posojilnice v Stari Loki. Te vzgledne narodne zavednosti in delavnega rodoljubja posnemajte slovenske občine in narodni zavodi!

Za klerikalnega kandidata Demšarja agitira v Oselici neki Kos, dosedaj sicer kaj ponizen in pohleven tič, ki se je pa vsled bližajoče se spomladi oživil in poje čast in hvalo katoliškemu kandidatu. Pravi, da je pripravljen vse storiti zanj, celo svojo dnino bi plačal, ako bi kdo drage volje ne šel volit 14. maja Demšarja. Tudi češki Ivan v Oselici hobna za Demšarja, vendar veliko ne bo pribobnal, ker v Oselici se je jelo jasni. Ljudje so prišli do spoznanja, da nimajo prav nobenih koristi, ako vedno lažijo za duhovništvo, ki jim vsiljuje take ljudi za državne poslance, ki delajo le za duhovnike. Nač kmet hoče človeka, ki bo zastopal njegove koristi, ne pa farovskih. Saj kmet vendar ne živi od duhovnikov, ampak od dela svojih žuljavih rok, radi tega je njegova dolžnost, da se otrese vsake nadvlade, ki prihaja iz farovža. Ako je naš kmet politično neodvisen od duhovnika, vendar še ni nikjer zapisano, da bi ne imel prave vere! Duhovščina naša seveda nasprotno trdi, da je pri njej vsak brezverec, kdor ne pomaga polniti njenih žepov.

Škof Bonaventura — šolski nadzornik? Škof Anton Bonaventura je imel, kakor je znano, pretekli teden v Kranju birmo. Pri tej priliki je šel nadzorovat tudi — gimnazijo. Prišel je v 8. razred, baš ko je poučeval prof. Grafenauer slovenščino. Ne vemo sicer, ako ima škof pravico prisostvovati pouku v kakšnem drugem predmetu, kakor v veronauku, no, končno nimamo nič proti temu, ako je škof navzoč pri pouki kot tihi poslušalec. Odločno pa moramo protestirati proti temu, da si škof Bonaventura lasti pravice — šolskega nadzornika. Poroča se nam namreč ta-le naravnost neverjeten slučaj. Škof je prisostvoval pouku slovenščine v 8. razredu pri prof. Grafenauerju. Med uro je poslal profesorja iz razreda in ostal z dijaki sam. To priliko je porabil ter jel grmeti na baje brezversko leposlovje, roteč dijake, naj ne čitajo takih knjig in časopisov, ki jih duhovniki ne priporočajo. Cele pol ure je pestil uboge dijake ter jim grozil s peklom in hudičem, ako se ne bodo ravnali po njegovih nasvetih. Nečemo se spustiti v kritiko tega škofovega postopanja, vprašamo samo slavno šolsko oblast: Ali je škof Anton Bonaventura morda postal šolski nadzornik, ali je gimnazija v Kranju morda filijalka škofovih zavodov v Št. Vidu? Pričakujemo točnega odgovora! »Sl. N.«

Narodni kolek in volilni boj. Družba sv. Cirila in Metoda mogla bi biti deležna gmotne podpore tudi v sedanjem volilnem boju. Vsako pismo, tiče se volitev, naj se kolekuje z narodnim kolekom, prilepi naj se narodni kolek na volilni listek.

Kranjska gimnazija. Zanimivo je, da je bilo izvestje kranjske gimnazije leta 1871 popolnoma slovensko, dočim izdaja sedaj ravnateljstvo popolnoma nemško izvestje. Tako napredujemo! Po «O».

Povodom letošnjih vojaških vaj pride cesar iz St. Vida na Koroskem, kjer bo na nekem bližnjem gradu stanoval, tudi na B.T.d. Najbrže obišče tudi Bohinju.

Z Bleda se piše: Letos kaže, da pride semkaj nenavadno mnogo tujcev. Dokaz tega je, da je oddanih že precejšnje število privatnih stanovanj. Od zanesljive strani smo tudi izvedeli, da pride naš domači zdravnik dr. I. Benedik za zdraviliškega zdravnika stalno sem. Velike važnosti je, da dobi naše zdravilišče več privatnih zdravnikov. V Opatiji je čez 20 privatnih zdravnikov. Upati je, da napravi dr. Benedik moderno zdravilišče. Rikli, ki ga zdravniki niso priporočali, niti domačini podpirali, je postal na Bledu bogataš. Opravičeno je torej misliti, da bo domači zdravnik imel lažje stališče.

Podaljšanje velikih počitnic. Naučno ministrstvo proučava vprašanje o podaljšanju velikih počitnic po srednjih šolah. Počitnice naj bi se pričele s 1. julijem in bi trajale do 15. septembra, ko se zopet prične pouk. Da nadomeste šolske dneve, ki odpadejo, namerajo skrócić med šolskim listom proste dneve. Načrte letos najbrže še ne izvrše, a za nekaj dni nameravajo že letos podaljšati počitnice.

Žrtov alkohola. V četrtek, dne 4. t. m., se je vračal iz Domžal zvečer proti domu pijani Janez Osredkar podomače Bašor, posestnik iz Doba. Ko je prišel do Majdičevega mlina v Viru, je v svoji pijanosti zašel v vodo, iz katere so ga drugi dan sosedje mrtvega potegnili. Zopet žrtv alkohola, ki ne zahteva na Kranjskem na leto samo 25 milijonov kron, v denarju, ampak tudi celo vrsto človeških življenj v najboljši dobi.

Kaj se godi v Domžalah? V „Kamničanu“ citamo, da so se domžalski veteranci udeležili velikonočne procesije z zastavo v vsenemški barvi, slovenske trobojne trakove, ki so jih dobili na neki slavnosti, so pa pustili doma. To je zavednost! Pred dvema letoma so vlačili Nemci Slovence zaradi demonstracije proti frankfurtskim pred sodnijo, danes se pa sami postavijo v vrsto za nemško zastavo. In ti ljudje se še delajo zavedne Slovence!

Hudobni fantje. 11. t. m. so se fantje iz Dravelj po naboru v Ljubljani dali peljati z izvoščki v gostilne v Dravljah in Zapuče. Ko sta se voznika Ivan Štore in hlapec izvoščka Ivana Sušteršiča vrnila v Ljubljano, sta videta, da so jima fantje z noži razrezali streho. Prvi izvošček ima škodo 40 K, drugi pa 120 K. Prav katoliško delo.

Bojevit katoliški fantje. V gostilni Rafaela Potiska v Medvodah je bila v nedeljo plesna veselica, na kateri so povzročili prepir znani prepirači Jožef Verlič, Franc Jenko in Jakob Jeraj. Zato so jih pogrnili iz gostilne in zaprli vrata za njimi. Junaki so pa streljali v hišo, ne da bi koga ranili. Ker so hoteli z vso silo vrata odpreti, udri so v gostilni ostali fantje za njimi in jih zapodili v beg. Jenko je dobil dva sunka z nožem.

Družba sv. Cirila in Metoda naj gmotno pospešujejo tudi volilni shodi. Na vsakem shodu katerekoli domače stranke so zbrani Slovenci, ki se posvetujejo, kako treba postopati, da se temeljem njihovih načel doseže več koristi za narod. Zborovalci in volilci, ob vsakem shodu in ob volitvah, spomnite se vsaj z malim darom družbe sv. Cirila in Metoda!

Is Bohinja se piše: Vse naše gospodarstvo se uravnava tako, da bo v par letih tujski promet eden glavnih, če ne glavni vir dohodkov večine prebivalstva. Umevno je torej, da moramo storiti vse, kar nam bo lahko pomagalo v naše kraje. Tako naj bi telefon pač je lahko preprežal našo domovino bolje kakor jo. Tržaskim trgovcem, na katere moramo računati v prvi vrsti, bi bilo letovanje tukaj pač lažje, ko bi po telefonu dajali svojim uslužbencem svoja trgovska navodila. Dolžnost merodajnih krogov je, delati na to, da bi se telefon v naših krajih napeljeval čim prej. Obracamo se tem potem na javno deželno zvezo za povzdigo tujskega prometa, na one na Bledu in Bohinju, kakor tudi na vse prizadete občine, da začno skupno akcijo v ta namen. Mogoče bi se dalo tudi železniško ravnateljstvo v Trstu in železniško ministrstvo opozoriti na to stvar. Za, da ravno železniško ravnateljstvo ni naklonjeno napram, ki so tujcem na korist.

Ali se živali jokajo? Vsakdo je že slišal pregovor o krokodilovih in mačjih solzah, a ravno pri teh dveh živalih se učenjaki do sedaj niso mogli dognati, ali res pretakajo solze. Pač pa pripovedujejo potniki, ki so potovali skozi sirijsko puščavo, da so se konji jokali valed zeje. Tudi pri mežbah je baje opaziti, da tečijo solze, ako se izpodknejo

in ranijo na nogi. Isto se pripoveduje o kamelah. Opica čestokrat glasno zajoka. Sloveči lovec Schilling pripoveduje o žiraf, ki je glasno jokala, ko se jej obstreljeni približal. Tudi ježe so lovci že videli jokati, kadar izgube mlade. Gordon Kuming pripoveduje, da je videl smrtno ranjenega slona, ki se je jokal.

Spomin izgubila pet let. Pred petimi leti so sprejeli v Berlinu neko žensko v bolnico, ki je pozabila na svoje ime in na svoje prejšnje bivališče. Čez pet let pa se je bolnici Herman iz Danciga popolnoma vrnil spomin.

Dvanajstipol milijonov dobljenih v 24 urah. Iz Liverpoola poročajo, da je neka znana tamošnja spekulacijska tvrdka v Bombayu dobila v 24 urah dvanajstipol milijona frankov. Podrobnosti te ogromne kupčije niso še znane. Toliko se pa ve, da se je že več časa pripravljala načrt za ta srečen uspeh.

Botra 700 otrokom. Nedavno tega je umrla v Logatcu 65 letna gospa Tolazijeva iz znane slovenske rodbine. Kakor čitamo zdaj, je bila ranjca botra najmanj 700 otrokom.

Krava požrla okoli 400 K papirnatega denarja. Na veliko nedeljo popoldne je šel Franc Sinkovec, posestnik živini pokladat. Prej pa je vzel denar in si dejal v žep. Ko je dovršil svoje delo, je šel k popoldanski službi na Češnjice. Ko je prišel domov, je pa pogrešil denar. Sedaj premišljuje, kam bi ga djal in spomni se, da ga je djal v žep, v žepu ga ni, gre brž gledat v hlev in kaj vidi — v žlebu je ležalo nekaj drobica ni kronic, nekaj pa pri prednjih nogah, kar je pa bilo papirnatega denarja, je pa vsega požrla krava z denarnico vred. Gospodarji, ne nosite po nepotrebnem denarja seboj.

Najsrečnejša občina ne samo v Evropi, ampak tudi na celem svetu je gotovo malo mestce na Nemškem z imenom Kligenberg. Tam ne poznajo občinskih davkov prav nič, ampak dobi še vsak občan iz mestne blagajne 360 kron na leto. Tolike dohodke ima mestce iz velikanskih plasti lončene ilovice, ki je mestna last in ki prinaša na leto tako velik dobiček. Kakor pravijo, bodo te plasti neizčrpiljive še dolgo vrsto let, tako da bodo še dolgo izplačevali občanom na leto onih 360 kron, za katere smo srečnim meščanom Kligenberga prav lahko nevoščljivi.

Bratu iztaknil oko. Strašna nesreča se je pripetila v Senavi na Češkem. V odsotnosti staršev je sunil 2 letni deček svojem 8 tednov staremu bratcu nož v oko. Mati, ki je takoj pritekla valed strašnega vpitja v sobo, je izvlekla nož, kateri je globoko tical v glavi. Otroka ne bo mogoče rešiti.

Viharen shod češke duhovščine. V Pragi se je vršil 2. t. m. shod zveze češke nižje duhovščine. Shod je bil tako viharen, da ga je hotel vladni komisar večkrat razpustiti. Shod je protestiral proti odredbi episkopata, ki je zvezo nižje duhovščine razpustil. Udeležilo se je shoda okrog 200 župnikov in kaplanov, ki so zastopali nad 2000 pooblastil. Ko je tajnik nadškofijskega ordinarijata v Pragi predlagal, naj se društvo podvrže ukazu episkopata, so zadoneli protestni klici: tega ne storimo! Predsednik je dal na glasovanje predlog glede razpusta zveze. Za predlog je glasovalo le malo zborovalcev, ogromna večina ga je odklonila. Zborovalci so se v največji razburjenosti razšli. Ker je predsednik društva odstopil, se skliče nov občni zbor, ki bo volil novi odbor. — Kakor poročajo češki listi, so nastopili in protestirali na shodu tudi proti izjavi ljubljanskega škofa Ant. Bonaventure, ki jo je podal o češki nižji duhovščini v ljubljanskem ordinarijatskem glasilu. Predsednik shoda kaplan P. Kojber je imenoval postopanje ljubljanskega škofa častikrajo za češko duhovščino in izjavil, da bodo, ako treba, svojo čast branili tudi v Rimu. To je pač precej krepka za kleptavega ljubljanskega škofa dr. Ant. Jegliča. Radovedni smo, kaj pereče k temu za „čast božjo“ vneti „Slovenec“!

Izpred godišča.

Zaradi hudodelstva zoper naravo. z živalmi je bil pri tajni obravnavi Andrej Kopač, pastir v Zgornji Senici, obsojen na štirj mesece težke ječe.

Minister za — otroke. Na Angleškem hočejo uvesti zakon, s katerim dobe tudi otroci svojega ministra. Edina dolžnost «ministra za otroke» bo, da se bo brigal za vrgojo in za npravne in socijalne razmere otrok.

Jedilni listek opic. Za cesarski zverinjak v Schönbrunnu pri Dunaju so naročili pred kratkim dve opici z otoka Sumatre. Na potu sta živali nekoliko oboleli, zato ju je takoj po prihodu dobil v ozdravljenje profesor Kechner iz državnega živino-zdravniškega zavoda. Sedaj sta opici že zdravi, toda ne se popolnoma, ravna jo torej z njima kakor z okrevalci. Da si ne pokazita želodca z evropsko hrano, jim je prepisal profesor dieto, katere se morata točno držati. Sluga jima nosi vsak dan v železni kurnik posebno hrano, in sicer zjutraj ob polsedmih kakao z mlekom in suharj (cvibak). Ob četrti na dve popoldne, govejo juho, goveje meso, zelenjavo, kašo s sirupom, vkuhano sadje in vino. Ob petih popoldne belo kavo s suharjem, fige, datelne, rozine, mandelne i. t. d.

Znani Leon Texil ki je pred 20 leti za nos vodil papeža in vso cerkev, je umrl blizu Pariza.

Milostiva gospa,

all veste, zakaj morate pri nakupovanju sladke kave izrečno poudarjati ime «Kathreiner»?

Ker se vam sicer utegne primeriti, da doblite manj vreden posnemek brez vsehrvlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega proizvajanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v sarptih izvornih zavojih s napisom: «Kathreinerjeva Kneippova sladna kava» in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Loterijska srečka dne 14. aprila t. l.
Gradec 34 49 31 8 37

Današnji številki je priložen „Slovenski Tehnik št. 9.

Zahvala.

Podpisani izreka tem potom presrečno zahvalo vrlému zdravniku blagor. gospodu **dr. Tiberju iz Kranjske gore** za njega trud in ozdravljenje bolezní «vinčne kolike» (Bleikolik), ter gospoda doktorja vsakemu topla pripočta.

Rateče na Gorenjskem, 17. aprila 1907.
Alojzij Cuznar
c. kr. rudar.

Mastin

doktorja pl. Trnkóczyja krmilno varstveno sredstvo se dobiva pristno pri trgovcih le pod imenom **Mastin**. Previdni kmetovalec ga pri meša krmí vsaki domači živali. Najvišje medalje na razstavah in tisoči zahvalnih pisem pričejo o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom.

Tovarniška zaloga: 286—10
Lekarnar Trnkóczy, Ljubljana.

Mesna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica sama.

Stanje vlog K 4.175.978-35. Stanje hipotečnih posojil K 2.477.131-41.

Po najnižji ceni

se prostovoljno popolno razproda
špecijsko in galanterijsko blago, kakor
žito, moka, steklenice, razne žgane pljače,
konjak, rum, slivovka i. t. d., štacunska
oprava, razna pohištva in druge reči po
umrljem trgovcu gospodu

Karolu Fabianiju v Kranju

Glavni trg, hiš. šte. 105.

KOLESA

stara in nova in vse, kar zraven spada, potem
harmonike vsake vrste tudi stare in
nove, **rakete** in vsake vrste **umetal-**
negaonja, dežnike, galanterijsko
blago, ženski predpasniki in še veliko vrst
drugih reči, skoraj vse, kar si kdo želi, se
dobi pri meni po zelo nizkih cenah.

Se priporočam 70 8-1

Pavel Bizjak
Kranj, šte. 102.

M. Rant v Kranju

priporoča slavnemu občinstvu v nakup

otroške vozičke

od 5 glđ. — do 20 glđ. 56 12-3

košarice in kovčke

kakor tudi razno galanterijsko in špeci-
rijsko blago po najnižjih cenah, na debelo
in drobno. Nadalje opozorim slavno ob-
činstvo na prsne „CARMELLE“, najbolje
sredstvo zoper kašelj, nahuho in razne
notranje bolezni, kom. 10 in 20 kr.

Fateol

redilna krma za prašiče, 1 zavoj 10 kr.

Andropogon

steklenica glđ. 150, najbolje sredstvo za
rast in proti izpadanju las.

Milosovo. Karte za igro. Palice. Srajce in nogavice. Čepice
za dečke in odrasle. Pipe za sode najboljše kvalitete
(Eibenberen).

Najboljše strune za gosli, citre in kitaro.

Pelinkovac

liter 1 goldinar 20 krajcarjev.

Preblavica (Preblau-Sauberbrunn)

1 zaboj glđ. 650.

SEME, TRAVE

deset najboljših vrst, lucerno

pravo francosko

kosteno moko za gnojilo

prodaja

Franc Omersa, Kranj.

Zagreb,

Kr. hrv.-slav.-dalm. deš. vlada
odlok od 31. jul. 1900; št. 3767.

Veledenjena gospodinja!

Nikar si ne pustite dopovedovati, da med pridatkom in pridatkom ni nobenega raz-
ločka, — — ter ostanite pri kakovosti katero ste že sami preizkusili in katero že od popreje po-
znate, namreč pri
pravem : Franckovem : pridatku za kavo v lesenih zabojčkih ali pa v papirnatih zavojih,
izdelanem iz surovin domačega poljedelstva, od domačih delavcev v domači tovarni

: Zagreb. —

Pravi : Franck : pridatek za kavo ; pridobil si svoje slovoče ime nikakor ni skoz
hrupno reklamo, ampak istinito le skoz svojo : izborno kakovost : ter je zategadelj njegova pri-
ljubljenost v polnej meri utemeljena.

Blagovolite toraj pri trgovcu zahtevati ne kar na kratko : „Pridatek za kavo“ ampak izrečno
: Franck : namreč staroznani

pravi : Franckov : pridatek za kavo iz zagrebske tovarne
ter ne glejte pri zabojčkih in zavojih le na barvo papirja, temveč pazite natančno
na ta natisnjeni podpis: in te varstvene znamke:

Henrik Franck sinovi

Zagreb.

Varstvena znamka, Varstvena znamka, Varstvena znamka.

kajti le v tem slučaju imate polno jamstvo, da uporabljate istinito dobro blago. —

Knjige se izposojujejo vsak torek in soboto ob 1/2 8. do 8. ure zvečer, damam pa vsako sredo ob isti uri. Za vsako knjigo je plačati 4 vinarja, ki se porabijo za nabavo novih knjig. Vsa pojavnika daje knjižničar ob navedenih urah, kjer je razpoložen tudi imenik knjig. Vrhutega je častilemu občinstvu na razpolago en prepis imenika v kavarni «Jäger» drugi pa v kavarni «Splichal».

Ljubljana **Gričar & Mejač** Ljubljana
Prešernove ulice 9. Prešernove ulice 9.

uljudno naznanjata, da je zaloga za spomladansko sezono tako v oblekah za gospode in dečke kakor v konfekciji za dame popolna in se priporočata za prav obilen poset, zagotavljajoč točno in solidno postrežbo.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena sestra, svakinja, teta i. t. d., gospodična

Frančiška Benedik
danes, dne 18. aprila t. l. ob 8. uri zjutraj po dolgi, zelo mučni bolezn, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, v 54. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb se vrši v soboto, dne 20. t. m. ob 8. uri zjutraj s sveto mašo iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše-zadušnice se bodo brale v domači farni cerkvi.

Pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev. 69

V Stražišču pri Kranju, 18. aprila 1907.
Marija Benedik roj. Tratnik, svakinja,
Valentin Benedik brat, vsi nečaki in nečakinje.

Nova trgovina galanterijskega, norimberškega ter modnega blaga. **Na drobno in debelo!**

Anton Adamič v Kranju
nasproti urarja gosp. Henrik Suttnerja nasl.

priporoča svojo veliko zalogo priznано najboljših 58 52-4
tržnih tašk znamke „Ernol“, ročnih in potovalnih kovčegov in korbic.

Totarniška zaloga otročjih vozilčkov od 4 50 glđ. do najfinejše vrste.

Vence in šopke, mašne knjižice, rožne vence, verižice za na vrat ter vse druge potrebščine za

birmance

po najnižji ceni.

Slamniki

za dame in gospode, dečke in deklice v bogati vsakovrstni izbiri, istotam se okrasijo in prenavljajo ter se dobijo vsi zraven spadajoči okraski po ugodni ceni.

Naznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da ima veliko zalogo različnih

krst (mrtvaških trug)

katere bode od danes naprej vedno po najnižjih cenah prodajal.

Obenem še omenja, da ima tudi

veliko izber pohištva iz mehkega in trdega lesa na zalogi.

Za cenj. naročila proseč, zagotavljajač najsolidnejšo postrežbo, beleži

z odličnim spoštovanjem

Anton Drukar

== mizarski mojster v Kranju ==

h. št. 56.

Prodajalka

dobro izurjena v mešani trgovini, ne pod 30 let stara in

učenec

z dobrimi šolskimi spričevali, nemščine vešč, iz poštene hiše na deželi, sprejmeta se pri tverki 67 3-2

J. Razboršek
Šmartno pri Litiji.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 226-25

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priloga svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Mavricij Smolej
urar

na Jesenicah šte. 19

priloga svojo veliko zalogo
pravih švicarskih
žepnih ur

vsake vrste, dalje budilke, ure na
nihala, pretane in verižice, po najnižjih cenah.

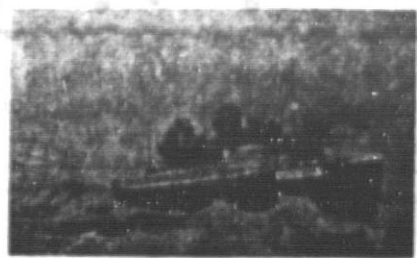
Popravila

se izdelujejo v lastni delavnici, ter sem zmožen po moji blizu
20 letni skušnji vsaka tudi najtežja popravila izvršiti natančno
in po nizkih cenah. Popravljajo se budilke po 80 vin. do
1'40 K. Žepne ure od K 1'20 naprej. — Zaradi kakovosti
priporočam posebno precizijsko uro

„INTACT“.

Kolesarske potrebščine

NB. Ako želite imeti uro res dobro popravljeno jo ne
dajate takim, ki urarije niti izučeni niso. 17-11

Samo
6
dni

Kavre-New-York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
francoske prekomorske družbe
Edina najkrajša črta čez
Bazel, Pariz in Kavre v Ameriko.
Veljavne vozne liste in brezplačna
pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

oblast. potrjena potovalna pisarna
v Ljubljani. Dunajska cesta 18
v novi hiši «Kmetške posojilnice», nasproti znane
gostilne pri «Figovcu». 4 25-14

Ludovik Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach na Koroškem)

se priloga v izdelovanje vsakovrstnih pušk za
lovece in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim
jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vspre-
jema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preizkuševalnici in od
mene preizkušene. 204 52-28

Ilustrovani ceniki zastoj.

HOTEL „ILIRIJA“

69-58

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavratorski prostori, mo-
derno urejena kavarna z dvema najnovej-
šima biljardoma ameriškega sistema, lepo,
nanovo urejene sobe za prenočevanje. —
Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša
štajerska naravna vina, pristni dolenski
cviček iz Gadove peči, kakor tudi
priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna
kuhinja. Postrežba točna. Cene nizke.

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

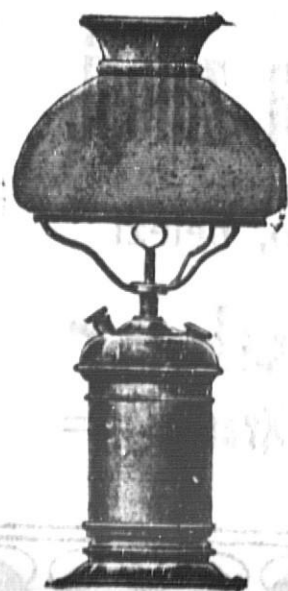
Fric Novak.

Novo!

Novo!

paten-
tirane

Acetylen-svetilke

v 30. oblikah
izdelane

iz močne kovine,
fino ponikljane.
Luč je krasna in
polovico cenejša
kot petrolejska.

Priporočam se go-
stilničarjem, obrt-
nikom in sploh vsa-
komur. 179 26-7

Kdor si hoče pri-
hraniti oči, naj kupi

Acetylen-svetilko

Dobi se samo pri:

A. J. Ivanc-u

Ljubljana, Rožne ulice, št. 8.

Naznanilo.

Podpisani se usoja naznanjati p. n. slavnemu občinstvu, da je otvoril
dne 15. januarja t. l. svojo

urarsko obrt
na Savi pri Markotu.

Priporočajo se zlasti popravila. Ure budilke se popravljajo po 1 K 10 h,
žepne ure po 2 K in ceneje. Večja popravila se zaračunijo po najnižjih
cenah. Vsa popravila se izvršijo pod jamstvom ali garancijo in se vsako
naročilo izvrši natanko in točno. Cene za popravila so kljub veliki draginji
brez konkurence.

Istotako se popravljajo tudi šivalni stroji točno in ceno.

Priporočujoč se vsem starim in novim naročnikom, bilježim
z odličnim spoštovanjem

14 -13

Otokar Jedlička.

Pozor, gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je
posrečilo, iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in las, proti
izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje
in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje prhljaj in vsako
drugo kožno bolezen na glavi. Naroči naj si ga vsaka družina. Imam
mного priznanje in zahvalnic. — Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K
60 h, 2 lončka 5 K.

Naročajte samo pri meni pod naslovom

10 20-14

PETER JURISIĆ

lekarnar v Pakracu šte. 67 v Slavoniji.

Najbolje je najceneje.

Pod to
znamko
je spoznati
prodajalne,

v katerih
se prodajajo
samo Singerjevi
šivalni stroji

Popravila točno in ceno.

Singer Ko., akc. druž. za šivalne stroje
Kranj, glavni trg 192.

35 52-16

Zaloga olja, šivank in posameznih delov.

Nad 5000 filljalk po vsem svetu.

Stari stroji se zamenjajo.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je
posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju **KAPILOR**
šte. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja
prhljaj in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga
vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznanje. Stane poštine prosto
na vsako pošto lonček 3 L 60 h, 2 lončka 5 K.

Naroča naj se samo od mene pod naslovom

10 20-14

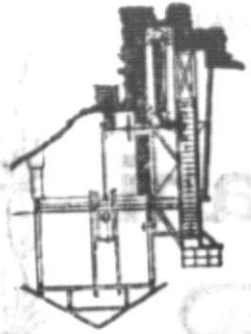
PETER JURISIĆ

lekarnar v Pakracu šte. 67 v Slavoniji.

priporočal tiskarna Lampret v Kranju.
Kuderte in Dizitnice

G. Tönnies

tovarna za stroje, železo in kovinoličvarna v Ljubljani priporoča kot posebno žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 v. za konjsko silo in uro.

69-43

Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično zobočistilno sredstvo

Seydlin

Jzdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar, ul. 7

Dobro se lekarni Savinjski

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 35. Filijalka na 140-87 sproti hotela „Union“

priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško pripravljene gorko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne proizvaja skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Zaloga vsakovrstnih vpletk striženih in zmešanih las. Oddelek za dame s separatnim vhodom.

Aleksander Ambrožič
urar in trgovec na Bledu

priporoča veliko zalogo pravih švicarskih žepnih ur različnih znamk

dalje vsakovrstnih stenskih in budilnih ur, verižic, prstanov, uhanoj i. t. d., vse po najnižjih cenah.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomakove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmojno omrežje, velna vrata, balkoni, verande, stolpne krite, štedilnike i. t. d.

Specialiteta: 74-85

valjni zastori (Rollbalken).

Večkrat premirano! Glinaste peči

139-47

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najboljši za družinsko rabo.

Šivajo, pošivavajo, vežejo. — So nedosežni za obrtne svrhe. — Šivajo naprej in nazaj. — Teko na kroglicah!

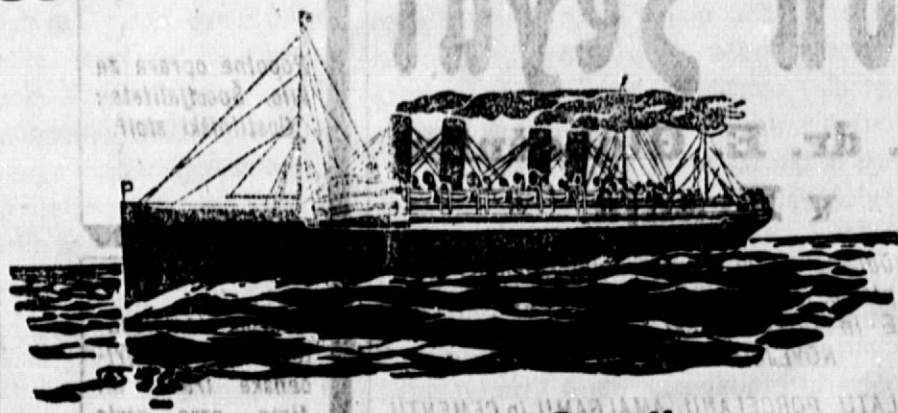
Glavno zastopstvo:

Francišek Tschinkel

Ljubljana
mestni trg 19.

131-41

Kočeje
na gradu.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki 'Severnonemškega Lloyd'a' iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni. Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorških ulicah št. 35 nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postržba pošena, realna in solidna. Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexico, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno. Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 228-23

Berite.

Pozor.

Kupujem staro zlato in srebro po najvišji dnevni ceni.

Fr. Čuden • urar

Ljubljana, Prešernove ulice nasproti franciškanskega samostana

priporoča svojo bogato tovarniško zalogo najboljših in najfinejših ur, zlatnine, srebrnine, kina-srebra in dragoc. kamnov.

Razpečavam le prve vrste blago. Zadovoljujem se z malim dobičkom.

Na zahtevanje pošiljam cenike (s koledorjem) brezplačno in poštnine prosto.

Kupujem staro zlato in srebro po najvišji dnevni ceni.

Elsporna trgovina na vse dele sveta.

Ceniki na zahtevno zastoj in poštnine prosto.

Josip Pogacnik

krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanju vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek in ogrinjaj ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleskega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specialist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. Istotam se dobe tudi vsakovrstni dežniki in solnčki najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 184-41

Najcenejša in največja domača eksportna tvrdka.

Razpošiljanje švicarskih ur na vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. Suttner v Ljubljani

Št. 502. Nikelnasta ankerremontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gl. 2-45, enaka iz pravega srebra gl. 3-96, ista z dvojnatis tršim srebrom močnim pokrovom gl. 6-50 in naprej.

priporoča svojo izborna zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastoj in poštine prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

Št. 506. Prava srebrna cilindarremontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gl. 4-85, ista z dobrim ankerkolesjem gl. 5-96 in naprej.

6-16

Zobotehnični atelje

Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku v Kranju

ZOBOVJA, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz KAVČUKA, kakor tudi ZLATA, dalje VRAVNALNICE in OBTURATORJI se izvršujejo po NAJNOVEJŠIH METODAH.

PLOMBE v ZLATU, PORCELANU, AMALGAMU in CEMENTU kakor tudi vse ZOBOZDRAVNIŠKE OPERACIJE izvršuje tu SPECIJALIST.

Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Ljubljana (Kolizej) **R. Lang** Marije Terezije cesta

19 26-16 Zalagatelj društva

c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specialiteta: Gostilniški stoli.

Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žimo, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalnico sobo od 180 gl. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilno sobo, salone, pred-sobe, cele garniture.

Specialiteta v nevestnih balah. Veliki prostori, prtilično in v 1. nadstropju.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozilki po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovlaha 52 gl.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-šalniki, miza, sten-sko ogledalo.

Gorenjca

prodaja

po 10 vin. v

Kranju g. Karel Florian, knjigo-tržec.

Škofji Loki g. M. Žigon, trafikar, gl. trg;

Tržiču g. J. Ahačič, trgovec;

Radovljici g. Oton Homan, glavna trafikar;

Bledu g. Iv. Pretnar, trgovec;

Jesenicah g. Jakob Mesar, gostilničar in posestnik;

Hruščici g. Stefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek, trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafikar;

Ljubljani g. Jerica Dolenc, Prešernove ul. št. 52, in trafikar v Šelenburgovih ul., št. 6.

Rezervna zaklada: **K 66.277.**

Denarni promet v l. 1905: **K 3,216.500.**

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila se dajejo na vknjižbe po 5 1/2 %, na menice pa po 6 %. — Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Uradije se v centrali in podružnici vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, izvzemši nedelje in praznike popoldne.

Poštno-hranilnični račun št. 45.867.

151-38